

Πέρα έκει, στὰ μακρυσμένα εκείνα μέρη, ζούσε. Σ'άν διωγμένος και κατατρεγμένος άποτους ανθρώπους που άλλότε είχε αγαπήσει. Χαρακτήρας δυνατός που έλπίζει στη νίκη, και πιστεύει στον έαυτό του.

Και τώρα άπελπισμένος πια της ζωής, όταν είδε συντρίμι κάθε του πόθο, που θάβγαινε για τὸ καλὸ τῶν άλλων, ήθελε νὰ ζήσει μιάν άλλη ιδιόρρυθμη ζωή, μακρυνά άπ τὸν τυραννισμένο κόσμο.

Ἔλεγε : «Δυστυχισμένοι, γιατί δὲν βλέπετε και λίγο μέσα σας ; ἴσως κάτι σᾶς φυλάγει ὁ έαυτός σας. Δημιουργείτε κάτι μεγάλο περνόντας κι άπ την καταιγίδα.»

Μα οἱ άνθρωποι είδαν τη ζωή νὰ σημώνει γοργά. Νοιώσανε την ανάγκη νὰ ζήσουν κάτω άπό ένα ουρανὸ καθαρό, γιατί φοβήθηκαν τὰ σύννεφα της θύελλας,

Ἔτσι τὸ ιδανικὸ αὐτό, κρύφτηκε ὅσο μπορούσε, κρύφτηκε μέσα στὸν άνθρωπο ποῦθελε νὰ ζήσει, μὰ στὸ τέλος είδε που μέσα ήτανε κλεισμένο, συχάθηκε την άσχημη φυλακή του και πέταξε.

Χωρίς καλὰ νὰ τὸ γνωρίσεις τὸ ἴδιο σου τὸ μυστικὸ, χάθηκε.

Τὸ μυστικὸ αὐτὸ εἶναι ὁ έαυτός μας.—Ἄν λοιπὸν τὸ διώξουμε άπό μέσα μας, τὸ ξεχάσουμε, τί μένει νὰ θυμηθοῦμε ;

«Δυστυχισμένος ἐγὼ» σκεπτόταν, κάποτε. Τοῦ φαινόταν σὰν δυστυχία ἡ μεγάλη του ἐπιθυμία νὰ δεῖ τὸ φῶς. Κάπου ἔλαμπε γι'αὐτὸν ἓνα φῶς δυνατό : ἡ Ἀλήθεια.

Δὲν τη βλέπομε. Νὰ κάνομε λοιπὸν μιὰ δικιά μας ἀλήθεια. Νὰ ποῦμε πὼς ὑπάρχουμε, και νὰ δώσει καθένας στὸν έαυτό του ἓνα σκοπὸ, ἓνα προορισμό.

Ἔτσι θάχουμε μιάν ὠραία ζωή. Κι άπ τὸ σκοτάδι τοῦ Ὀνειρου θὰ βγοῦμε στὸ φῶς μιᾶς ὠραίας πραγματικότητας που μέσα της θὰ κλείνει τὰ ἔργα μας.

....Κι ὅμως ἡ πραγματικότης ήρτε γεμάτη σκέλεθρα και συντρίμια.

* *

Θλιμμένο και σκοτεινὸ ήταν τὸ δωμάτιο. Ἄπ της γρούλ-

λιες μόνο ἔμπαινε λίγο φῶς. Κάπου κάπου ἀκουγόταν τὸ σιγανὸ τρίξιμο τῶν δένδρων, πὺ μέσα στὴ μεγάλη ἡσυχία ἔμοιαζε σὰν πολλὰ μαζὺ πένθιμα λόγια.

— Λυπηρὴ ἦταν ἡ ζωὴ σου, εἶπεν ἡ Δώρα.

Ἐκεῖνος δὲν ἀπαντοῦσε. Ἐμπιστεύτηκε ὅλα ἐκεῖνα πὺ ἀποτελέσαν τὴ ζωὴ του, σὲ μιὰ πὺ δὲν τὸν καταλάβαινε.

Γιατὶ μιλοῦσε λοιπὸν γιὰ τὴν ζωὴ του, πὺ τόσο τὴν εἶχε ἀγαπήσει, καὶ γιὰτὶ ἔβγαζε ὅ,τι πολὺτιμο εἶχε μπρὸς σὲ μιὰ πὺ δὲν μποροῦσε νὰ ἐκτιμήσει ; — Καὶ μιὰ μετάνοια τὸν ἔκανε νὰ νοιώσει μέσα του τὴ φωνή : « Γιατὶ περιφρονᾷς μόνος σου τὸν ἑαυτό σου ; »

— Λυπηρὴ ἦ ζωὴ σου, εἶπε πάλιν ἡ Δώρα.

Δεύτερη φορὰ τώρα τὸν χτυποῦσε. Μ' ὅλο τὸν πόνο ποῦχε μέσα της ἡ γυναικεία ἐκεῖνη φωνή, στ' αὐτὶ του ἀντηχοῦσε σὰν εἰρωνεῖα.

— Μὰ πῶς μπορεῖς νὰ αἰσθάνεσαι γιὰ μένα, μιὰ τόσο βαθεῖα λύπη, Δώρα ;

— Ναί, αἰσθάνομαι πὺς πέρασες μιὰ ζωὴ λυπηρὴ, εἶπε κείνη.

Παραδεχόταν τώρα πὺς ἡ ζωὴ του ἦταν ἄσχημη, λυπηρὴ. Καὶ τὸν ἔκανε νὰ τὸ πιστέψει ἐκεῖνη πὺ δὲν ἀναλογίσθηκε ποτὲ πόσο μεγάλη ἦταν ἡ καταστροφή, πόσον ἄσχημος ὁ χαμός. Γι' αὐτὴν δὲν ἦταν παρὰ ἓνας δυστυχισμένος πὺ τὸν ἀγαποῦσε. Μὰ ποῖα ἦταν ἡ δυστυχία του ; Δὲν ἤξευρε, δὲν ἤξευρε τίποτε.

Τὰ φύλλα τῶν δένδρων κουνήθηκαν. Ἐνα σιγανὸ τρίξιμο ἀκούστηκε κι ἔπειτα πάλι ξανάγινε σιωπή.

Κι ἦταν σὰν κάτι νὰ μιλοῦσε ἀνάμεσ' ἀπτὰ δένδρα.

— Θυμᾶσαι, Δώρα, ὅταν τὸ ἀνοιξιὰτικο βράδυ κάτω ἀπτὸ δυνατό φῶς τῆς Σελήνης, μέσα σ' ἓνα τρελλὸ ἀγκάλιασμα νοιώσαμε τὸ φιλί ; ...

— Νομίζω πὺς εἶν' ἡ ἴδια ὥρα, διάκοψ' ἐκεῖνη. Ἀγγαντεύαμε τὰ κάτασπρα συννεφάκια...

« Ἀμοιρη, τότε ἀκριβῶς φίλησες ἓνα νεκρό » σκέφθηκε μὲ παράπονο. Πὺ πήγαινε ἀλήθεια ὁ προορισμός του ; Γιατὶ ἔφυγε μακρὺν ἀπτὸν ἀληθινὸ του δρόμο, γιὰ νὰ βρεθῇ μὲ κείνη πὺ τὸν μεθοῦσε μὲ τὴν ἡδονὴ τοῦ φιλοῦ ; Τώρα τὰ χεῖλη του τᾶνοιωθε παγωμένα. Μὰ γιὰτὶ αὐτὴ ἀκόμα τὸν ἀγαποῦσε ; Τί εἶχε πιά νὰ τῆς χαρίσει ;

« Τυχодиώχτη, τυχодиώχτη, φύγε ἀπὸ τέτοια ἀγάπη ».

ἔνοιωσε κάτι νὰ τοῦ λέει μέσα του. Κ' ἔπειτα πάλι:

«Δυνατέ, τί ἔκαμες τῇ δύναμή σου;»

Ἔνοιωθε μέσα του τὸν προορισμό. — Μά ἐκεῖ πού
βρισκόταν ἦτιν ἀδύνατο νὰ καρποφορήσει.

— Δώρα, εἶπε ξεσπώντας, ἄνοιξε τὸ παράθυρο.

Ξαφνιαστικέ. Ἐγύρισε καὶ τὸν εἶδε ὁλόρθο μπρός στὸ
κλειστὸ παράθυρο, περιμένοντάς την. Μά τώρα δὲν ἦταν πιά
ὁ ἴδιος. Ἦταν γιγαντένιος, ἦταν μεγάλος, πιό μεγάλος ἀπ
ὅτι τὸν ἤξευρε.

— ...κι ἄφησε νὰ μπεῖ μέσα τὸ δροσερὸ ἀεράκι πού
φυσαῖ ἐλεύθερο.

Ἡ Δώρα σηκώθηκε. Ἐσπρωξε ἐλαφρὰ καὶ τὸ παρὰ-
θυρο ἄνοιξε. Μακρυνὰ ὁ ὀρίζοντας ἦταν βαμμένος μέ αἶμα.
— Καὶ τώρα, εἶπε πάλι ἐκεῖνος, ἄφησε τὰ βλέμματά σου
νὰ πλανηθοῦνε, πέρα μακρυνὰ, στὸν ἐλεύθερο ὀρίζοντα,
ἐκεῖ πάνω στὰ ψηλὰ δένδρα, στὰ ψηλὰ θουνά.

Καὶ ποτὲ πιά μὴ στραφεῖς στὸ σκοτεινὸ αὐτὸ σπίτι
πού δὲν ἔχει μέσα του γιὰ σένα τὴ ζωή. Μόν βλέπε, μακρυνὰ,
μακρυνὰ, ὅσον μπορεῖς μακρυνὰ.... θέλω νὰ δεῖς τὴν Ἐλευ-
θερία.

Σταμάτησε. Κάτι τὸν ἔκανε πιό λυπημένο.

— Μὰ ἀρχίζει νὰ θραδυάζει ξακολούθησε πάλι σιγά.

Ἐκεῖ πάνω κοντὰ σ' ὅλ' αὐτὰ δὲ σοῦ φαίνεται πὼς
εἶναι τώρα μιὰ σκοτεινιά πού δὲν σ' ἀφίνει νὰ δεῖς μπρόσου
Ἡ σκοτεινιά αὐτὴ μὲ πνίγει, ἡ σκοτεινιά αὐτὴ νομίζω πὼς
εἶμ' ἐγώ.

— Σὲ ἱκετεύω... ἔλα στὸν ἑαυτόν σου πιά... γύρισε...
εἶναι καιρὸς, ψιθύρισε κείνη σ' ἓνα τόνο ἀπελπισίας.

— Αὐτὸ ἀκριβῶς κάνω, γυρίζω στὸν ἑαυτό μου ἀπάν-
τησε θριαμβικὰ ἐκεῖνος. Νὰ μιὰ ἀλήθεια πού ἀκούω ἀπὸ
στόμα σου. Ἦταν καιρὸς νὰ γυρίσει κανεῖς. Αὐτὸ ἔφερε
γιὰ μένα ἡ ἀγάπη σου Δώρα. Κύτταξέ με. Δὲν σ' ἀγγίζω
πιά. Δὲν μοῦ ἀνήκεις. Ξέρεις τί κάνεις αὐτὴ τὴ στιγμή;

— Τί; ἀρώτησε δειλά.

— Μὲ διώχνεις. Ἀλλὰ μὴ νομίζεις πὼς ἔτσι γίνεσαι
κακὴ. Ὅχι. Μὴ τὸ πιστέψεις. Μὲ τὸ διώξιμό σου, εἶναι
σὰν νὰ λές, πὼς ὁ δύστηχος ἐγώ, ξακολοῦθῶ νὰ ὑπάρχω.
Ἕνας νεκρὸς ξαναζεῖ.

Τὰ μαλλιά της λυθῆκαν σ' ἓνα κίνημα ἀπελπιστικὸ.

Τὰ μάτια της ἀστράψαν περίτρομα σὰν νὰ θωροῦσε

ένα τρελλό. Μὰ ἐκείνου τὸ πρόσωπο φωτίστηκε ἰσχυρὰ ἀπὸ χαρὰ.
Τὸ παλὸν του ἔργο τὸν περίμενε ἀνέγγιχτο. Δὲν τὸ
μόλυνε τὸ χωρίστηκε μόνο. Εἶχε λοιπὸν τὸ δικαίωμα νὰ
ἐξακολουθήσει.

—Μιὰ καινούργια αὐγὴ χαράζει γιὰ μένα, Δώρα. Καὶ
τώρα ἔχω ὅλη τὴ δύναμη νὰ σὲ χαιρετίσω.

Καὶ θέλοντας νὰ βεβαιωθεί πὼς στ' ἀλήθεια, ὥστερα
ἀπὸ μιὰ γλυκεῖα ἐρωτικὴ ζωὴ, εἶχε μέσα του τὴ μεγάλη μὰ
καὶ πόσο πικρὴ αὐτὴ δύναμη, ἔλεγε.

—Ἐχω ὅλη τὴ δύναμη νὰ σ' ἀφίσω....

Ἐπῆρε τὰ χέρια της στὰ δικά του, τὰ ἔσφιξε θερμὰ
καὶ χάθηκε ἀπὸ μπρὸς της χάθηκε στὸν ἄγνωστο γι' αὐτὴν
δρόμο.

* * *

Τὸ παράθυρο ἦταν ἀκόμα ἀνοιχτό. Ἐκεῖ στεκό-
ταν τώρα ἡ Δώρα βλέποντάς τον νὰ φεύγει. Ἦταν ὁμοιο-
φυ. Τὰ μαλλιά της ξέπλεγα καὶ πεταχτὰ κυματίζανε στὸ
ἐλαφρὸ ἀεράκι καὶ τὰ μαῦρα μεγάλα μάτια της, εἶχαν τώ-
ρα τὴν ἔκφραση μιᾶς λύπης ἀτέλειωτης.

Ἦθελε νὰ τοῦ μιλήσει μιὰ ἀκόμη φορὰ καὶ βλέ-
ποντάς τον νὰ μακραίνει μὲ γρήγορο βῆμα, καὶ ν' ἀφίνει
πίσω του τὰ ψηλὰ δένδρα, ἔνοιωσε νὰ τὴ σπρώχνει κάτι
νὰ φωνάζει. «Στάσου μιὰ στιγμὴ ἐσὺ ποὺ χάνεσαι μέσ τὸ
σκοτάδι, γιατί φεύγεις;... ποῦ πᾶς... ὑπάρχει τίποτα καλλί-
τερο ἀπ τὴν ἀγάπη μας;... ἀπὸν ἔρωτα ὑπάρχει τίποτε
στή γῆ;»

ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΡΥΣΑΥΓΗΣ

TH. CARLYLE

Ο ΦΑΟΥΣΤ

... Ὁ Γκαίτε φαίνεται, θὰ σταθεῖ στὶς ἐρχόμενες γενεές, σὰν
μιὰ ἀπ τὶς πρὶ ἀξιοπρόσεχτες φυσιογνωμίες τοῦ καιροῦ του, καὶ οἱ
μεταγενέστεροι θὰ τραβοῦν ἀπ τὴν τραγωδίαν του αὐτὴ, τὶς πρὶ
ζωηρὲς ἐντυπώσεις των καὶ τῶν ξέχωρῶν του ἐξαισιοτήτων καὶ
τῶν ἀτελειῶν του. Ὁ Φάουστ συλλήφθηκε ὅταν ὁ συγγραφέας του